

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060137526050617

ბრძანება №58

ქ. თბილისი

07 / თებერვალი / 2017 წ.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქობულეთის განშტოების 60 კმ-იანი მონაკვეთის განთავსებაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „თ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა № 9; (07.02.2017 წ) საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქობულეთის განშტოების 60 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-მ უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით №9; (07.02.2017 წ) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში- საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრი

გიგლა აგულაშვილი

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. ნა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 9

7 თებერვალი 2017 წ

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება - აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქობულეთის განშტოების 60 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობა და ექსპლუატაცია.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი - სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ ქ. თბილისი, ისანი-სამგორის რაიონი, კახეთის გზატკეცილი, № 21.
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა - აბაშის, ლანჩხუთის, ოზურგეთის და ქობულეთის მუნიციპალიტეტები.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი - 24.01.2017 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ - სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილია, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქობულეთის განშტოების 60 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

გაზსადენის საპროექტო ტერიტორია მოიცავს აბაშის, ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ქობულეთის მუნიციპალიტეტებს. გაზსადენის სიგრძე იქნება 60,56 კმ. უახლოესი დასახლებული პუნქტი მდებარეობს სოფ. ოჩხამურთან, მანძილი შეადგენს 100 მ-ს.

გზმ-ს ანგარიშის თანახმად:

ამჟამად განთავსებულია 530 მმ-იანი დიამეტრის სუჯუნა-ქობულეთის გაზსადენი რომელიც ექსპლუატაციაშია 1990 წლიდან. 1993-2004 წლებში ხდებოდა გაზსადენის სხვადასხვა მოწყობილობების და ინფრასტრუქტურის მასიური დაზიანებები, რომლის შემდგომ მნიშვნელოვნად გაუარესდა გაზსადენის საერთო ტექნიკური მდგომარეობა და შეასუსტა გაზის ტრანსპორტირების საიმედოობა. მიუხედავად 2004-2014 წლებში სიტუაციის შედარებით გამოსწორებისა, ამ პერიოდისთვის კოროზიული დაზიანებების შედეგად ქობულეთის განშტოებაზე დაფიქსირებულია გაზის გაჟონვების 24 შემთხვევა. გარდა ამისა, გაზსადენის სხვადასხვა უბნებზე გამოვლენილია მილსადენის საიზოლაციო საფარის დაზიანების მრავალი შემთხვევა, განსაკუთრებით ბუნებრივი და ხელოვნური დაბრკოლებების გადაკვეთის ადგილებში. აღნიშნულიდან გამომდინარე, გაზსადენი ამჟამად ვერ უზრუნველყოფს მაქსიმალური დატვირთვით ექსპლუატაციას. შესაბამისად, დღის წესრიგში დადგა „სუჯუნა-ქობულეთის“ მონაკვეთზე ახალი გაზსადენის მშენებლობა განსხვავებული ტრასით.

ალტერნატიული ვარიანტების შერჩევას განხილულია პროექტის სამი ვარიანტი: პროექტის ნულოვანი (განუხორციელებლობის) ალტერნატივა; ალტერნატივა 1 - არსებული ტრასის რეაბილიტაცია და ალტერნატივა 2 - გაზსადენის განსხვავებული მიმართულებით გაყვანა. პროექტის მასშტაბებიდან, მისი აუცილებლობიდან და ზემოაღნიშნული პრობლემებიდან გამომდინარე, ნულოვანი ალტერნატივა მიუღებელია. რაც შეეხება პირველ ალტერნატივას - არსებული გაზსადენის დერეფანი გადის საკმაოდ რთულ რელიეფზე (ციცაბო ფერდობები, ხევები, მორეცხილი ნაპირებით და ა. შ.), რაც ართულებს გაზსადენის ბევრ მონაკვეთთან წვდომას. ამ ალტერნატივის უარყოფით მხარეს წარმოადგენს აგრეთვე ის ფაქტორიც, რომ არსებული გაზსადენის დემონტაჟიდან ახალი გაზსადენის გამშვებამდე საჭირო გახდება რეგიონისათვის გაზომარაგების შეწყვეტა. აღნიშნულიდან გამომდინარე გადაწყდა გაზსადენისთვის შერჩეულიყო ახალი, უსაფრთხო მარშრუტი (ალტერნატიული ვარიანტი-2). აღსანიშნავია, რომ საპროექტო გაზსადენის მშენებლობის მთელი პერიოდის განმავლობაში რეგიონის გაზომარაგება განხორციელდება უწყვეტად უკვე არსებული გაზსადენის მეშვეობით.

საპროექტო გაზსადენის ტრასა, რომლის სიგრძე 60,56 კმ-ია იწყება აბაშის მუნიციპალიტეტის სოფ. სუჯუნას დასავლეთით გამავალ აბაშა-ჯაპანის საავტომობილო გზის სამხრეთით, მდ. რიონის გადაკვეთამდე არსებულ საონკანო კვანძის ტერიტორიიდან და მთავრდება ქობულეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. ოჩხამურის ტერიტორიაზე არსებულ გაზგამანაწილებელ სადგურთან. სიმაღლე მერყეობს ზღვის დონიდან 2 მ-დან 25 მ-მდე. ტერიტორია მთლიანად წარმოადგენს ვაკე ადგილს, მთელ სიგრძეზე თითქმის ერთგვაროვანია და მოიცავს, როგორც სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწებს, ასევე ჭაობიან ადგილებს, საძოვრებს, ამორფას და მურყანის კორომებს. გაზსადენის მილის დიამეტრი იქნება 508 მმ. კედლის სისქე - 8,74 მმ. გაზსადენის ჩაღრმავება მილის

ზედაპირიდან იქნება არანაკლებ 0,6 მ. მუშა წნევა შეადგენს - 2,5 მგპა-ს. სამშენებლო დერეფნის სიგანე იქნება - 22 მ. მშენებლობის ხანგრძლივობა - 24 თვე.

მილსადენსა და ნებისმიერ სხვა მიწისქვეშა კონსტრუქციას შორის მანძილი უნდა იყოს არანაკლებ 0,3 მ. ამ მანძილის შემცირება შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ გატარებული იქნება სპეციალური ღონისძიებები საპროექტო მილსადენის და მიწისქვეშა კონსტრუქციის დასაცავად. გაზსადენი მთელს ტრასაზე გადაკვეთს დიდი რაოდენობით ბუნებრივ და ხელოვნურ დაბრკოლებებს: მდ. სეფას ორივე განშტოებას; პკ 198-231-260-261-305-ზე გადაკვეთს ხევებს; მდ. წყალწმინდას; მდ. ლესას; მდ. სუფსას; მდ. ნატანებს; მდ. ჩოლოქს; მდ. ოჩხამურს. პკ 589+60-590+64,24 გაზსადენი კვეთს საქართველოს რკინიგზას ოზურგეთი-ქობულეთის გადასარბენზე; პკ 344+27 ($X=233586,68$, $Y=4659523,30$) გაზსადენის ტრასა კვეთს „ბაქო-სუფსის“ მაგისტრალურ ნავთობსადენს (WREP).

მდინარეების გადაკვეთებზე ორივე მხრიდან და გაზსადენის ტრასაზე 5 კმ-ის ინტერვალით გათვალისწინებულია მანიშნებელი აბრების (მუდმივი რეპერები) განთავსება. გაზსადენის სახაზო ნაწილის დამაგრება გათვალისწინებულია სპეციალური ამოსაცნობი ნიშნებით. გაზსადენის ღერძიდან 1,5-2,0 მეტრზე დაიდგმება 2,0 მეტრის სიმაღლის ფოლადის ბოძები. ბოძებზე მითითებული იქნება გაზსადენის დასახელება, კილომეტრაჟი, ჩადების სიღრმე და საექსპლუატაციო ორგანიზაციის საკონტაქტო ინფორმაცია.

გაზსადენი ასევე კვეთს შემდეგ საავტომობილო გზებს : „აბაშა-გაღმა კოდორი-გულეისკირი-ჯაპანა“ (პკ-25); „სამტრედია-ლანჩხუთი-გრიგოლეთი“ (პკ-358); „სენაკი-ფოთი-სარფი“ (პკ-383); დაბა ურეკში თაყაიშვილის ქუჩა (პკ-402); „სენაკი-ფოთი-სარფი“ (პკ-430); „ნატანები - ჩოლოქის ხიდი“ (პკ-523); „ჩოლოქი-ქობულეთის გზა“ (პკ-531); „ქობულეთის შემოვლითი ავტომაგისტრალი“ (პკ-534).

(ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილ მასალებს თან ახლავს ზემოაღნიშნული გადაკვეთებზე ინფრასტრუქტურული ობიექტების მფლობელებთან შეთანხმების დამადასტურებელი წერილები, სადაც აგრეთვე მითითებულია სავალდებულო პირობები, რომლის მიხედვითაც უნდა მოხდეს გაზსადენის მშენებლობა).

გაზსადენის ძირითად ხაზის მე-3, 23-ე, 39-ე და 61-ე კმ-ებზე, არსებული სტანდარტების შესაბამისად მოეწყობა DN 500 ტიპის ე.წ. ონკანები. ხოლო ლანჩხუთის, ნიგვზიანი-ჯურუყვეთისა და დაბა ურეკის განშტოებებზე განლაგდება DN300 ტიპის ონკანები. ონკანების გამანაწილებელ ქსელთან მიერთება მოხდება გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის მიერ, სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოების დასრულების შემდეგ (სამუშაოების შესრულება და ამ მიზნით საჭირო მასალები წინამდებარე პროექტით არ არის გათვალისწინებული).

გაზსადენის მშენებლობა დაგეგმილია სამ ეტაპად, თითოეულის სიგრძე დაახლოებით 20 კმ. ასევე იგეგმება ორი სამშენებლო მოედანის მოწყობა, რომელსაც შეარჩევს სამშენებლო ორგანიზაცია. მოხდება ყველა საჭირო ნებართვის მოპოვება და მხოლოდ ამის შემდეგ მიეცემა კონტრაქტორ კომპანიას სამშენებლო მოედანზე საჭირო ინფრასტრუქტურის მოწყობის ნებართვა. სამშენებლო მოედნებამდე და მიმდებარე ტრასაზე ტვირთების ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებულ უნდა იქნას არსებული საავტომობილო, მათ შორის, გრუნტის გზები. დამატებითი საავტომობილო გზების მშენებლობა არ არის გათვალისწინებული.

პროექტით განსაზღვრულია გაზსადენის მიწისქვეშა განლაგება (გარდა მდინარეების, ხევებისა და არხების საპარო გადაკვეთებისა). მილი მიწის წვეშ განთავსდება არანაკლებ: არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწებზე - 0,8 მ; სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწებზე - 1,0 მ; დაჭაობებულ (გაწყლოვანებულ) ადგილებში - 1,1 მ; კლდოვან ქანში - 0,6 მ; არხების გადაკვეთაზე (არხის ფსკერიდან) - 1,1 მ; რკინიგზის გადაკვეთაზე - 2,0 მ; საავტომობილო გზების გადაკვეთაზე - 1,4 მ.

გაზსადენების კოროზიისაგან დაცვა განხორციელდება პასიური და აქტიური დაცვის სისტემების გამოყენებით.

მილსადენის სიღრუს გაწმენდა და გამოცდა მოხდება სსტ ენ 12327 (დამხმარე დოკუმენტი CH 011-88) ნორმატიული დოკუმენტის მოთხოვნების შესაბამისად. მილსადენის სიღრუს გაწმენდის შემდეგ განხორციელდება მათი სიმტკიცეზე გამოცდა და ჰერმეტიკობაზე შემოწმება, რომელიც გათვალისწინებულია ჰიდრაულიკური ან პნევმატური მეთოდით.

გაზსადენის არსებულ მილებზე მიერთებას (შეჭრა) განახორციელებს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია.

მშენებლობის დამთავრების შემდეგ მილსადენის საექსპლუატაციო მომსახურებას განახორციელებს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია, კერძოდ მისი თერჯოლის სახაზო-საექსპლუატაციო ფილიალი.

საპროექტო გაზსადენის ტრასა მდებარეობს, როგორც საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის კუთვნილ, ასევე, კერძო მესაკუთრეთა, სახელმწიფო ან მუნიციპალურ საკუთრებაში არსებულ ტერიტორიებზე. კერძო მესაკუთრეების ნაკვეთებზე, რომლის დაკავებაც დროებით ხდება პროექტის განხორციელებისას, კორპორაცია აფორმებს სერვიტუტის ხელშეკრულებებს და იხდის საკომპენსაციო თანხას (თანხის ოდენობას განსაზღვრავს ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო).

გზშ-ს ანგარიშში აღწერილია გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი, სადაც განხილულია: მოკლე ფიზიკურ-გეოგრაფიული დახასიათება; ლანდშაფტურ-გეოგრაფიული პირობები; კლიმატი; გეოლოგიური პირობები; ჰიდროლოგია; სამშენებლო დერეფანში გავრცელებული ნიადაგები; ფლორა და ფაუნა; იქთიოფაუნა; დაცული ტერიტორიები; კულტურული მემკვიდრეობა; არქიტექტურა; არქეოლოგია.

აღსანიშნავია, რომ გაზსადენის ტრასის, ძირითადად ვაკე რელიეფის გათვალისწინებით საშიში გეოდინამიკური პროცესები მოსალოდნელი არაა. საქართველოს ტერიტორიის სეისმური დარაიონების კორექტირებული სქემის მიხედვით საკვლევი ტერიტორია მიეკუთვნება 7-8 ბალიან სეისმური აქტივობის ზონას.

საპროექტო ტრასის ვაკე რელიეფიდან გამომდინარე, მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროცესში გეოდინამიკური პროცესები და აქტიური ეროზიული პროცესების განვითარება არ არის მოსალოდნელი. გაზსადენის მონაკვეთის ის უბნები სადაც დერეფანი კვეთს მდინარეებს, მაგისტრალურ წყალგამყვან და სადრენაჟო არხებს დაგეგმილია მუდმივი მონიტორინგი ეროზიის პრევენციის მიზნით.

გზშ-ს ანგარიშში დეტალურადაა განხილული ზემოაღნიშნული მდინარეების, ხეობების და არხების გადაკვეთებზე შესასრულებელი სამუშაოები. მითითებულია სტანდარტები, რომლის მიხედვითაც უსაფრთხოდ განხორციელდება აღნიშნული გადაკვეთები. გარდა მდ. რიონის მიწისქვეშა (მდინარის ფსკერის ქვემოთ უსაფრთხო მანძილზე) გადაკვეთისა, დანარჩენ შემთხვევებში განხორციელდება საჰაერო გადაკვეთები. მდ. სუფსას, მდ. სეფას და მდ. ნატანების კალაპოტში საჰაერო გადაკვეთის მიზნით დაგეგმილია საყრდენების განთავსება (აქედან მხოლოდ სუფსაშია დაგეგმილი 2 საყრდენი. სხვა შემთხვევებში მხოლოდ ერთი საყრდენი მოეწყობა). საყრდენები მდინარეების კალაპოტში განთავსდება ვიბრო ჩაქუჩების გამოყენებით. აღნიშნული პროცედურების განხორციელება და ზოგადად მდინარეების/ხეობების გადაკვეთები, რომლებშიც დაფიქსირებულია იქთიოფაუნა, განხორციელდება იქთიოფაუნისთვის არამგრძნობიარე პერიოდში (ანგარიშში მითითებულია მდინარეებისთვის კონკრეტული პერიოდები, რომელთა გაზსადენით გადაკვეთები უნდა შესრულდეს განსაზღვრულ პერიოდში). მდინარის ნაპირებთან მოსაწყობი საყრდენები, ნაპირიდან დაცილებულია კონკრეტული მდინარისთვის უსაფრთხო მანძილებზე. ზედაპირული წყლების დაბინძურების მიზნით დაგეგმილია სამშენებლო მასალის შენახვა და საწყობები მოეწყოს წყალსადინარებიდან და ხეებიდან 50 მეტრის მანძილზე. აგრეთვე, განხორციელდება სამშენებლო ტექნიკის გამართულობის ყოველდღიური შემოწმება.

გრუნტის წყლის დაბინძურება შეიძლება მოხდეს მიწის ზედაპირზე გაჟონილი ან დაღვრილი საწვავით და საპოხი საშუალებებით. პროექტის ზემოქმედებით გრუნტის წყლების დაბინძურების თავიდან ასაცილებლად, სამშენებლო დერეფანში დაგეგმილია სხვადასხვა დამაბინძურებლის მოხვედრისთვის პრევენციული ღონისძიებების გატარება. იმ შემთხვევაში, თუ ავარიული ან სხვა შემთხვევის გამო მაინც მოხდა მიწის ზედაპირის დაბინძურება, განხორციელდება მისი წყაროსა და კერის გადაუდებელი ლიკვიდაცია.

გაზსადენის სამშენებლო სამუშაოების დროს დაგეგმილია გრუნტის და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის ამოღება. ანგარიშში ცხრილის სახით წარმოდგენილია ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოცულობები, მოსახსნელი ფენის სიმაღლე და ფართობები, საპროექტო ტერიტორიისთვის (32 მონაკვეთისთვის). მითითებულია ის სავალდებულო პირობები, რომლის განხორციელების შემთხვევაში მოხდება გრუნტისა და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის უსაფრთხო მართვა. სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, ნორმატიული დოკუმენტების მოთხოვნების შესაბამისად, შესრულდება სარეკულტივაციო სამუშაოები (ინერტული მასა გაიშლება სამშენებლო ზოლში და აღმოჩნდება ნაყოფიერი ფენის ქვეშ). აღნიშნული მიწის სამუშაოების საორიენტაციო მოცულობა შეადგენს 159000 მ³-ს.

ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროები წარმოდგენილი იქნება არაორგანიზებული და ორგანიზებული გაფრქვევის წყაროების სახით. ჰაერის ხარისხის მოდელირება შესრულდა ობიექტის წყაროებიდან 500 მეტრიანი ნორმირებული ზონის საკონტროლო წერტილების მიმართაც. მოდელირების ანალიზით ირკვევა, რომ სამშენებლო სამუშაოების წარმოებისას მიმდებარე ტერიტორიის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხი საპროექტო ტრასის მიმდებარედ არ გადააჭარბებს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ნორმებს. (მოქმედი ჰაერდაცვითი კანონმდებლობის შესაბამისად, შემუშავებულია და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან არის შეთანხმებული „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი“).

ტერიტორიის უდიდესი ნაწილი მოკლებულია ბუნებრივ მცენარეულობას. აქ სასოფლო სამეურნეო სავარგულები 95 % იკავებენ. მეორეული ბუნებრივი მცენარეულობა კი წარმოდგენილია სტეპების, ამორფის გაუვალი ნარგავების სახით. საპროექტო არეალში ენდემური სახეობები და საქართველოს წითელ ნუსხაში შემავალი მცენარეთა სახეობებიდან არც ერთი სახეობა არ არის გავრცელებული. ჩატარებული კვლევების დროს გამოვლენილი სახეობებისა და თანასაზოგადოებების შესწავლის დროს მიღებული შედეგების მიხედვით გაზსადენის ინფრასტრუქტურის არეალში არ აღირიცხა ბიომრავალფეროვნებისათვის განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანი მცენარეთა სახეობები და ცენოზები. იმ ადგილებში, სადაც ბუნებრივი მცენარეულობა განსაკუთრებით განიცდის ადამიანის ზეგავლენას (მაგ სოფლების მიდამოებში) განხორციელდება ბუნებრივ მცენარეულობასთან მიახლოებული ან ლანდშაფტურად დასაშვები გამწვანებითი სამუშაოების განხორციელება.

წარმოდგენილი კოორდინატების შესწავლით დადგინდა, რომ საპროექტო ტერიტორიის 134826 კვ.მ. ფართობიდან „სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 4 აგვისტოს №299 დადგენილებით დამტკიცებული სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების მიხედვით 10972 კვ.მ. ფართობი მდებარეობს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტყის ფონდში. ხოლო 16326 კვ.მ. ფართობი მდებარეობს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ საზღვრებში.

პროექტის დერეფნის და მიმდებარე ადგილების ზოოლოგიური შესწავლის შედეგად დადგინდა, რომ გაზსადენის მშენებლობის ზემოქმედების არეალის ფარგლებში არ ბინადრობს არცერთი (წავის გარდა) კანონით დაცული, გადაშენების გზაზე მყოფი და იშვიათი სახეობა. დანარჩენი სახეობები მხოლოდ სეზონურად და ცოტა ხნით შემოდიან, შესაბამისად მშენებლობის ზემოქმედება მათზე პრაქტიკულად არ აისახება. ასევე არ გამოვლინდა მონაკვეთები, რომლებიც მნიშვნელოვანია ფაუნის ბიოლოგიური მრავალფეროვნების

შენარჩუნებისათვის, ვინაიდან აღნიშნული ტერიტორია მთლიანად ინტენსიური ანთროპოგენური ზეწოლის ქვეშ იმყოფება.

გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია ინფორმაცია ყველა მდინარისა და დელის შესახებ, სადაც ბინადრობს იქთიოფაუნის წარმომადგენლები. მითითებულია პერიოდები, რომლის დროსაც დაწესებულია სამშენებლო სამუშაოების შეწყვეტა.

სამშენებლო დერეფანი ორ ადგილას, დაახლოებით 500 და 400 მ-იანი მონაკვეთებით, ესაზღვრება ან უშუალო სიახლოვეშია ქობულეთის ადკვეთილთან. მითითებულა, რომ გაზსადენის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე დაცულ ტერიტორიებზე ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი.

მილსადენის გაყვანის დროს წარმოებული მიწის სამუშაოებისას განხორციელდება არქეოლოგიური მეთვალყურეობის – მონიტორინგის ჩატარება. მიწის სამუშაოების პროცესში არქეოლოგიური ძეგლის დადასტურების შემთხვევაში, შეჩერდება სამშენებლო სამუშაოები საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის კანონის შესაბამისად და ჩატარდება ტერიტორიის შესწავლა.

გზმ-ს ანგარიშში მოცემულია საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში გარემოს აღდგენის პირობები. განხილულია მაგისტრალური გაზსადენის მოკლევადიანი შეჩერების ან რემონტისა და გაზსადენის ექსპლუატაციის ხანგრძლივი შეჩერების ან კონსერვაციის შემთხვევები. გარდა ამისა, განხილულია მაგისტრალური გაზსადენის ლიკვიდაციის შემთხვევაში სამოქმედო გეგმა.

გზმ-ს ანგარიშს თან ახლავს ნარჩენების ინვენტარიზაციისა და გატანის ფორმები; მარკირებისა და ამკრძალავი ნიშნები; გაბნევის გაანგარიშების შედეგები პროგრამული ამონაბეჭდები; გაბნევის დეტალური გაანგარიშების გრაფიკული მასალა; პროექტის ნახაზები;

გზმ-ს ანგარიშის თანდართული კოორდინატების (GIS Shape ფაილები) მიხედვით საპროექტო ტერიტორია ნაწილობრივ კვეთს სახელმწიფო ბალანსზე რიცხული ქობულეთის ტორფის საბადოს კონტურს. აღნიშნულ ფართობზე (4300 კვ.მ) სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციის თანახმად მარაგები შეადგენს 611 ტონას.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად ექსპერტების მიერ გამოთქმული შენიშვნები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. გზსადენის მშენებლობა და ექსპლუატაცია უზრუნველყოს წარმოდგენილი გზშ-ს ანგარიშის შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მართვის და მონიტორინგის გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
2. მშენებლობის დაწყებამდე საპროექტო გზსადენის იმ მონაკვეთზე, რომელიც ნაწილობრივ კვეთს სახელმწიფო ბალანსზე რიცხული ქობულეთის ტორფის საბადოს კონტურს, უზრუნველყოს „წიაღის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი მოთხოვნების შესრულება;
3. სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოადგინოს სამშენებლო ბანაკ(ებ)ისა და სამშენებლო მოედნ(ებ)ის შესახებ ინფორმაცია, რომელიც უნდა მოიცავდეს: ადგილმდებარეობის შესახებ ინფორმაციას; მიწის ფართობის, საკუთრების ფორმისა და კატეგორიის შესახებ ინფორმაციას; ნიადაგურ დახასიათებას; სიტუაციურ და სქემატურ ნახაზებს, ფართობისა და მასზე განთავსებული ობიექტებს პარამეტრების მითითებით და გასატარებელი ღონისძიებების შესახებ ინფორმაციას;
4. იმ შემთხვევაში, თუ მილსადენის გამოცდის მიზნით გადაწყდება მილსადენის ჰიდრავლიკური მეთოდით გამოცდა, პროცედურების დაწყებამდე, აღნიშნული პროცედურა შეათანხმოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან;
5. სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოადგინოს საპროექტო ტერიტორიის ფარგლებში ჩატარებული ზოოლოგიური კვლევის ანგარიში;
6. იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება მერქნიანი მცენარეების გარემოდან ამოღება, მშენებლობის დაწყებამდე დაადგინოს მათი რაოდენობა და მოცულობა, შემდგომ კი საკომპენსაციო ღონისძიებები განახორციელოს საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 20 აგვისტოს №242 დადგენილების შესაბამისად;
7. ვინაიდან გზსადენის ტრასა მდებარეობს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტყის ფონდისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტოს დაქვემდებარებულ ტყის ფონდის ტერიტორიაზე, სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე აღნიშნული საკითხი შეათანხმოს ტყის ფონდის მართვის უფლების მქონე შესაბამის ორგანოსთან;
8. იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება გარემოზე ზემოქმედების ნებართვას დაქვემდებარებული ობიექტების ტრასის ცვლილება - უზრუნველყოს მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული პროცედურების გავლა;
9. მშენებლობის ეტაპზე უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესრულება;
10. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში დასკვნის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით;
11. სამშენებლო სამუშაოების დაწყება და გზსადენის ექსპლუატაციაში გაშვება აცნობოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს.

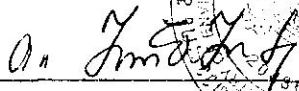
შენიშვნა: გზშ-ს ანგარიშში მითითებული ყველა შემარბილებელი ღონისძიებების რეკომენდაციების შესრულების და მონიტორინგის განხორციელების ვალდებულება ეკისრება საქმიანობის განმახორციელებელს.

IV. დასკვნა

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილი, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალური გაზსადენის ქობულეთის განშტოების 60 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსი

თამარ შარაშიძე
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

